



Little Zaca 50

onverwachte schoonheid

In 1993 ontwierp Olivier van Meer een prachtige, 38 meter lange, gaffelgetuigde schoener met de naam *Zaca a te Moana*. Voor wie dit schip met haar giek van 22 meter lengte en een grootzeil van 270 vierkante meter een maatje te groot vond, maar wel gecharmeerd was van haar stijl en uitstraling, heeft van Meer de Little Zaca-serie getekend. Dit zijn kleinere modellen tussen de 50 en 110 voet (15,25 en 33,55 m) lengte die allemaal geïnspireerd zijn door hun grote zuster. De schoonheid van een klassieke romp combineren ze met het gemak van moderne tuigen en onderwater-profielen. Voor Spiegel der Zeilvaart hebben wij met de Little Zaca 50 gevaren.

Het lijnenplan van een schip geeft soms een positief vertekend beeld van de werkelijke uiterlijke schoonheid van een jacht. Zelfs het meest vreemdsoortig varend gedrocht lijkt twee dimensionaal nog altijd wel ergens op, maar kan in werkelijkheid behoorlijk tegenvallen. De zeeg, die op papier zo mooi leek, is niet meer te zien of de opbouw, die zo in harmonie met de romp was, staat er ineens als een 'garage' bovenop.

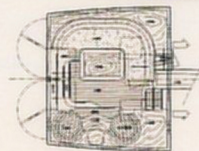
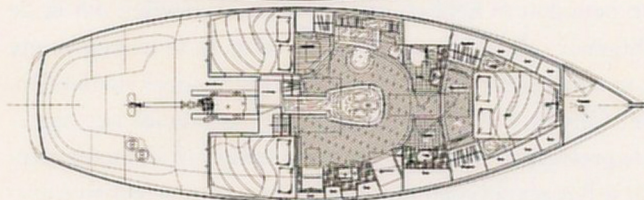
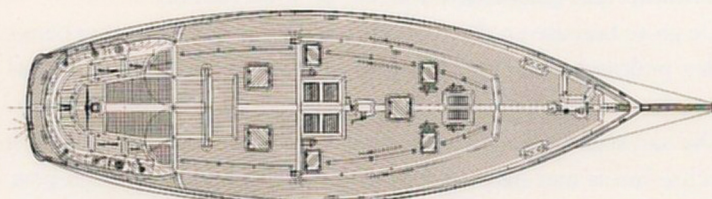
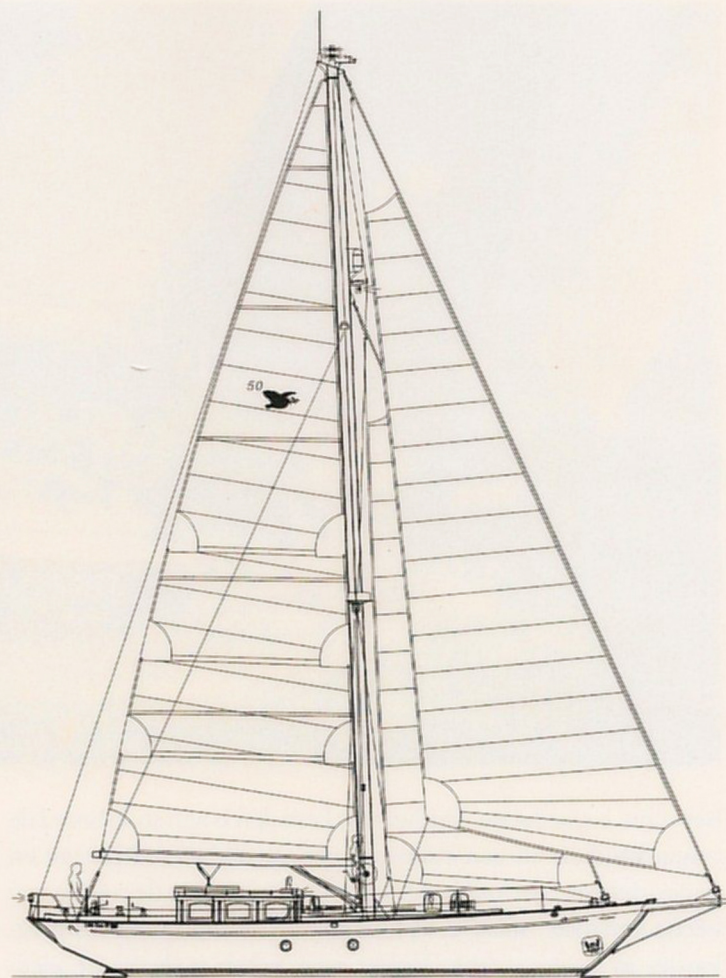
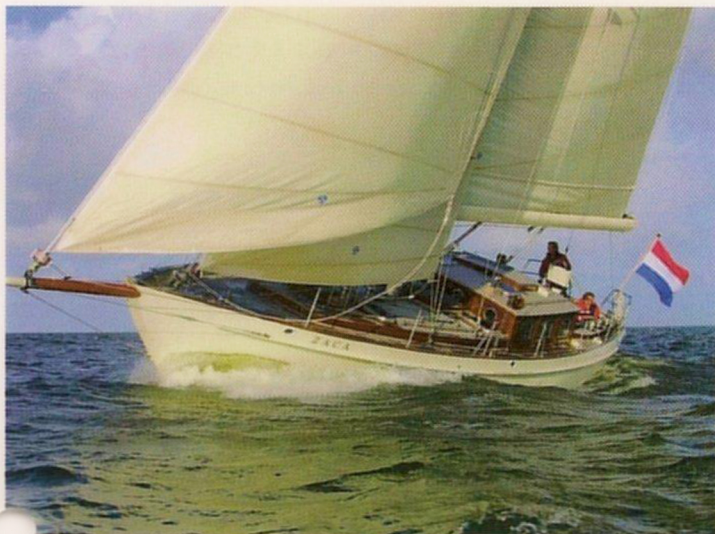
Bij de *Little Zaca 50* is - vreemd genoeg - precies het omgekeerde het geval. Op de tekening lijkt het een dikbuikige comfort-container waar de wens van de opdrachtgever, om het interieur van een schip van ruim 20 meter in krap 15 meter te persen, de bekende hoge esthetische eisen van ontwerper Olivier van Meer geweld aan heeft gedaan. De zeeglijn is slechts met gebruik van een liniaal te zien en de opbouw lijkt vierkant en twee maten

groot. In werkelijkheid is het een verassend sierlijk jacht geworden waar Van Meer zijn talent, om schoonheid en functionaliteit in balans te brengen, eens te meer heeft waargemaakt. Deze paradox tussen tekening en werkelijkheid doet een beetje denken aan enkele van de creaties van de grote Nat Herreshoff waarvan sommige ontwerpen, zoals de New York 30 en 40, hetzelfde hadden. Zo blijkt weer dat de hand van de meester pas door de leek herkend kan worden als het eindproduct af is.

De *Little Zaca 50* heeft een zeeglijn die precies genoeg is om het schip een sierlijk en tevens een stoer 'go anywhere'-aanzicht te geven. De verhoudingen in het voorschip stralen schoonheid, snelheid en kracht uit. Afgemeerd aan de kade wekt het de indruk dat het schip nog altijd in beweging is. Alsof zij aan een boei ligt afgemeerd waar het tij met een paar knopen voorbij sleurt, in plaats van de stilstaande rust van de binnenhaven van Medemblik. De landvasten staan als het ware onder spanning omdat het schip er vandoor wil. De boegspriet is precies lang genoeg om dit beeld te completeren en wijst als vanzelfsprekend in de richting van verre reizen en avonturen.

Ook het achterschip is een logische voortzetting van de entree. De van Olivier van Meer inmiddels bekende hartvormige spiegel, waar de mooi afgewerkte tumble-home van de romp als vanzelf in uitvloeit, zorgt ervoor dat dit schip zich ook hier distantieert van de tegenwoordig zo saaie, vlakke en gevoelloos gevormde serieschepen die men met recht comfort containers noemt en waar dit schip zich zo duidelijk van onderscheidt. Zelfs de op papier zo uit proportie lijkende opbouw stoort totaal niet. Sterker nog, je vraagt je af of hij wel hetzelfde is als op de tekening.

Vanuit de zeer ruime kuip stap je door de brede ingang gemakkelijk naar binnen. Meteen valt op dat dit een schip is, waarvan de eigenaar van plan is haar als een comfortabele woning en vervoermiddel te gaan gebruiken voor verre reizen. De kuip is zijn terras en de kajuit zijn serre. Interieur en kuip zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden door de brede entree met haar dubbele schuifluik. De zithoek is eigenlijk naar de roerganger toe gericht om onder het zeilen optimaal sociaal contact te houden. Dit is



TECHNISCHE GEGEVENS LITTLE ZACA 50

L.o.a.	17,16 m
L. romp	14,95
L.w.l.	10,25 m
Breedte	5,16 m
Diepgang	1,55/3,63 m
Waterverpl.	22 ton
Zeilopp.	155 m ²
CE categorie	A (Oceangoing)
Ontwerp	Olivier F. van Meer Design
Bouw	De Gier & Bazaan Yachtbuilders bv

3 0 0 3 7 4
 T
 R
 A
 A
 7
 E
 I
 L
 V
 A
 A
 R
 E
 R
 E
 D
 E
 I
 C
 H
 E
 S
 T
 E
 4



het echte leefgedeelte. Verder naar beneden is aan stuurboord de ruime kombuis en aan bakboord een gecombineerd bureau en navigatiehoek. De midzwaardkast is het enige dat de ruimte een beetje verstoort, maar is wel handig benut om er allerlei bergkastjes in te verwerken. Verder naar voren is de riante eigenaarshut met gescheiden douche- en toiletruimte.

De grote breedte en dito volume van de romp komen hier beneden praktisch onzichtbaar tot hun recht. Onder de grote deksalon zitten namelijk twee complete tweepersoonshutten verstoppt. Die aan stuurboord is een bedstee, terwijl die aan bakboord een echte hut is met deur en kasten. Ik moet dan ook, na een paar minuten beneden te hebben rondgelopen, vaststellen dat ik de opdrachtgever - die ik verweet te veel schip in te weinig lengte geperst te willen hebben - mijn verontschuldiging aanbieden. Hij heeft Olivier van Meer geïnspireerd om precies het omgekeerde te presteren. Van Meer heeft een schip van 15 meter getekend dat je het gevoel geeft een interieur van een vele malen groter schip te hebben. Het is een varend huis voor twee personen waar, voor incidenteel meevarende gasten, op een onopvallende wijze ruimte is gecreëerd.

Zoveel volume op deze beperkte lengte betekende 50 jaar geleden dat het een motor-sailer betrof met meestal tegenvallende zeileigenschappen. Ik was dan ook nieuwsgierig hoe de *Little Zaca* onder zeil zou presteren. Manoeuvreren is met de boegschroef in combinatie met de ruim voldoende aanwezige pk's van de hoofdmotor kinderspel. Het schip wordt heel simpel zijwaarts uitgeparkeerd. Alsof het een klein bootje betreft slompen wij tussen andere schepen de haven van Medemblik uit. Eenmaal buitengaats wordt heel snel duidelijk dat je dit schip zelfs makkelijk alleen kunt bemannen. Het grootzeil wordt vanuit de kuip elektrisch gehesen. De rolfook en rolkluiver staan er ook snel bij. De purist zal vinden dat dit soort technische snufjes het fraaie klas-

sieke profiel bederven. Maar voor een groot schip als dit, waarmee je vervolgens met twee personen alle wereldzeeën probleemloos kan bezeilen, is het natuurlijk een uitkomst.

Er staat weinig wind maar, wanneer ik naar achteren kijk, zie ik schuimende golfjes en het log geeft al 6 knopen aan. Verbaasd vraag ik of de motor nog bij staat, waarop de vertegenwoordiger van bouwer De Gier & Bezaan mij lachend aankijkt. Er is weinig nodig om de 22 ton waterverplaatsing van de *Little Zaca* in beweging te krijgen en wij lopen met gemak menig ander schip van gelijke lengte voorbij.

Ieder ontwerp is een compromis tussen vaak tegenstrijdige eisen. Diepgang geeft zeewaardigheid maar beperkt het vaargebied. De *Little Zaca 50* steekt met haar midzwaard omhoog slechts 1,55 meter diep zodat haar eigenaar in Nederland en de omliggende landen weinig restricties zal ondervinden. Het is een echt aan de wind zeilwaard en heeft door de uitgekiende rompvorm en de hoeveelheid ballast geen verder effect op de stabiliteit. Je merkt meteen dat het een enorm stijf schip is, dat heel lang met een bewonderenswaardige snelheid onder vol tuig door zal kunnen varen en de mijlen van een verre reis gestaag onder haar kiel zal doen wegglijden.

De *Little Zaca 50* is een snel en comfortabel schip dat door haar uitgekiende kwaliteiten evenzeer geschikt is als wereldomzeiler als voor gebruik dicht bij huis op minder ruim water. De voordelen van prijs en levertijd van een in serie gebouwd ontwerp, gecombineerd met de grote mate waarin Olivier van Meer Design BV en De Gier & Bezaan de persoonlijke wensen van de eigenaar kunnen verwerken, verklaren mede het succes van de *Little Zaca* serie.

Tekst: Ron Valent / Foto's: De Gier & Bezaan